
J E L E N T É S.

A tizenhatodik, és tizenhetedik Században szüntelenvaló változások ostromolták Hazánkat. Ezen tsapásoknak valamint tárgyai voltak, úgy hív Jegyző is lettek sok Hazafiak. Számos Kézírásaink vannak • mellyek vagy egész idő szakaszoknak huzomos históriáját, vagy különös történetek rövid jegyzését foglalják magokban. Az utólsók annál nagyobb figyelmetességet érdemelnek, mennél veszendőbbek kitsynységök miatt: noha sokszor a' nagy történetek titkos, és igaz okait ők födözik fel. De a' nagyobb idő tájaknak hoszfzas leirásai már első tekintettel fontosaknak látszanak. És valóban a' körülállásos, elbeszélés által a' dolgot hitelesebbé, az eredeti magyarság által kellemetesebbé tészik; a' Közjónak hasznait, vagy kárait bővebben előadják; a' jó Hazafiaknak érdemeit elhíresítik; így az Olvasót okosságra, erköltsre oktatják,

J E L E N T É S

Ezen okokra nézve jelenik itt meg a' **SZÉKELYEK KRÓNIKÁJA** (*Annales Si-eulici*) melly 1529ik esztendőtol fogva a' 17ik század elejéig terjed. De, mivel sok esztendőkben tsonka, másokban igen sovány, azért Gyúlafi Lestyánból, Szindi Jánosból, 's több egykorbeli Irókból megbövíttetett; kiváltképpen némellyEredeti Levelekkel, mellyekből a' jövendőbeli Történetíró vagy uj igazságnak nyomára, vagy előbbeninek bizonyosságára juthat. Mind ezeket Hevenensi kézírásai-ból (T. 68.) válogatta a' Kiadó. Azon kívül maga nemtsak az egész Kézírást sok deák szóktól megtisztította, és a' deák leveleket megmagyarázta, hanem mind az elejét, mind a' végét meg is tágította, hogy az Olvasók figyelmetességét két jeles történetek közé szorithassa.

Több efféle munkákat lehetne közle-ni a' Hazával, mellyek valamint az olvasásra kellemeteseek, úgy az Ország históriájának gyarapítására alkalmasok volnának. De minekelötte olly terhes szándéknak végbeviteléhez kezdjen a' Kiadó,

J E L E N T É S

ezen Krónikával mintegy kóstolóképp akarta megkínálni az Olvasókat. Hogyha evvel kedvet talál, egyszeriben hozzá fog azon két rendbéli munkáknak kiadásához, mellyeket a' magyar történetek megvilágosítására, 's megbővítésére elintézt.

Az első: *Magyar Történetek Gyűjteménye*, melly a' XVI-ik és XVII-ik századbéli esete-
ket akkori kézírásokból előadván, megmen-
ti a' feledékenységtől azon apróbb tudósi-
tásokat, és leveleket, mellyek a' huzomos
históriákban még helyet nem találtak. —
A' másodiknak e' léfszen köz czíme: *Eredeti
Történetírók*. Ezek mind nagyobb és, ere-
detképpen magyarul irt munkák, mellyek
többnyire az Irók idejekben történt dol-
gokat hitelesen előadják. Egymás után így
következnek: *Mikó Ferencz. 1594 — 1613.*
Kemény János 1607 — 1648. Szalárdi János
— 1662. Bethlen Miklós 1642. — 1704.
Cserői Mihály. 1661. — 1712. Babótsai Isak.
1670. — 1700. Beniczki Gáspár — 1710.
Ugyan ezen rendel fognak ők kiadatni is.

J E L E N T É S

Még nevezet szerént ezeket senki a' Nemzetnek nem ajánlotta. Reményli tehát a' Kiadó, hogy annál kedvesebb léfzen szándéka, mennél többféle lehet azon kettős Gyűjteménynek haszna. De vannak ezeken kívül több derék munkák, mellyeknek kiadásához más Tudós Hazafiak jobb módot találhatnak. Kéri azért öket a' Nemzet ditsőségére, hogy azokat a' Hazai Históriának gyarapítására kiadni, 's ez által a' Hazának egy méltó áldozatot tenni igyekezzenek. Most minden Nemzetek, a' jeges tengertől kezdve a' forró éghajlatig, tulajdon nyelvöknek és a' tudományoknak mívelésén iparkodnak: Nékünk tehát, kiknek Elei három száz esztendőök előtt is tsinosan tudtak mind az országlásról, mind a' tudós dolgokról anyai nyelvökön szóllani, most elnémúlnunk nagy illetlenség volna. *Költ Pesten. Mind-szent napján, 1804.*

KULTSÁR ISTVÁN.